

Criminaliteit en huiselijk geweld: twee kanten van dezelfde medaille. De relatie tussen criminaliteit en huiselijk geweld (2021)

S. van Deuren, J. Kroese, M. van Dijk, V. Eichelsheim, A. Blokland, S. van de Weijer (NSCR)
Politiewetenschap 122

Thema: 1.7 Geweldshantering

Doelstelling

Inzicht bieden in de relatie tussen criminaliteit en huiselijk geweld en welke factoren de sterkte van dit verband beïnvloeden.

Onderzoeksvragen:

1. In hoeverre is er een verband tussen criminaliteit en huiselijk geweld?
2. Is het verband tussen criminaliteit en huiselijk geweld afhankelijk van de frequentie en aard van de criminaliteit en verhoogt betrokkenheid bij een gewelddadige subcultuur (i.c. plegers van georganiseerde criminaliteit en leden van Nederlandse outlawbikerclubs) daarnaast nog de kans op huiselijk geweld?
3. In hoeverre zijn factoren als de relatiestatus tussen partners en jeugdzorgbetrokkenheid van invloed op de sterkte van het verband tussen criminaliteit en huiselijk geweld?

Methoden van onderzoek

- Analyse van bij de politie geregistreerde huiselijk geweldmeldingen binnen de Nederlandse bevolking.
- Analyse van bij de politie geregistreerde huiselijk geweldmeldingen onder plegers van georganiseerde criminaliteit en door de politie geïdentificeerde leden van Nederlandse outlawbikerclubs.
- Logistische regressieanalyses

Samenvatting

De politie komt veelvuldig, en op verschillende manieren, in aanraking met huiselijk geweld. Slachtoffers en/of getuigen kunnen het huiselijk geweld bij de politie melden, maar het geweld kan ook door de politie zelf tijdens het dagelijks werk worden opgemerkt, bijvoorbeeld in het contact met plegers van andere vormen van criminaliteit. Eerder onderzoek veronderstelt dat mensen in criminaliteit vaker betrokken zijn bij huiselijk geweld (Moffitt, Krueger, Caspi & Fagan, 2000). In Nederland is tot op heden nog weinig empirisch onderzoek naar dit verband gedaan, net als naar de factoren die de sterkte van deze relatie beïnvloeden. Dit onderzoek heeft als doel om deze kennislancune te vullen door antwoord te geven op de drie bovenstaande onderzoeksvragen.

Deze onderzoeksvragen worden beantwoord door een vergelijkende analyse van de geregistreerde huiselijk geweldmeldingen binnen de Nederlandse bevolking, onder plegers van georganiseerde criminaliteit en door de politie geïdentificeerde leden van Nederlandse outlawbikerclubs. Logistische regressieanalyses zijn uitgevoerd om, gecontroleerd voor verschillende achtergrondkenmerken, de kans op dader- en/of slachtofferschap van huiselijk geweld in kaart te brengen. De volgende databronnen zijn hiervoor gekoppeld en geanalyseerd:

registratiedata van de politie

- alle huiselijke geweldregistraties in de Nederlandse bevolking van 2010 t/m 2018;
- alle personen tussen 2008 en 2014 veroordeeld voor betrokkenheid bij de georganiseerde misdaad;
- alle personen tussen 2010 en 2019 geïdentificeerd als lid van een Nederlandse outlawbikerclub.

microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

- politieregistraties van de gehele Nederlandse populatie (zoals aantal en type gepleegde delicten) en gegevens over persoonlijke achtergrondkenmerken zoals leeftijd, geslacht, etniciteit, werk en relatiestatus.

De onderzoekspopulatie in deze studie betreft de Nederlandse bevolking van 12 jaar en ouder op 31 december 2018 (N=14.668.717). Hiervan kwamen 373.473 personen voor in de politieregistratie met betrekking tot huiselijk geweld in de periode 2010-2018. Daarnaast waren nog eens 238.725 personen in die periode woonachtig in een gezin waar huiselijk geweld plaats vond, zonder dat de politie hun betrokkenheid bij dit huiselijk geweld als zodanig registreerde.

Conclusies

Het onderzoek toont een verband aan tussen criminaliteit en huiselijk geweld: crimineel gedrag verhoogt zowel de kans op het plegen van huiselijk geweld, als op het slachtoffer worden hiervan. Hoe vaker een persoon verdacht wordt van criminaliteit, hoe groter het risico op het plegen van huiselijk geweld. Vandalisme- en openbare orde delicten zijn – samen met vermogens- en geweldsdelicten – de vormen van criminaliteit die het sterkst samenhangen met ouderschap van huiselijk geweld. Slachtofferschap hangt vooral samen met geweld- en vermogensdelicten.

Onder leden van Nederlandse outlawbikerclubs is, gecontroleerd voor sociaaleconomische en criminele achtergrondkenmerken, het risico op het plegen van huiselijk geweld groter dan onder niet-leden. Daarentegen verhoogt het betrokken zijn bij georganiseerde misdaad het risico op ouderschap niet. Lidmaatschap van een Nederlandse outlawbikerclub en het plegen van georganiseerde misdaad hangen niet samen met een verhoogd risico op slachtofferschap.

Het verband tussen criminaliteit en (dader- en slachtofferschap van) huiselijk geweld is sterker voor mensen die getrouwd/samenwonend zijn dan voor hen die gescheiden zijn. Hoewel ouderschap vooral voorkomt onder gescheiden personen, neemt onder personen met een relatie – naarmate zij meer delicten plegen – de kans op huiselijk geweld sneller toe.

Jongeren die met jeugdzorg in aanraking komen, hebben een verhoogd risico op betrokkenheid bij huiselijk geweld: zowel als pleger, als slachtoffer. Naarmate jongeren meer delicten plegen, neemt de kans op ouderschap echter sneller toe onder jongeren zonder betrokkenheid van jeugdzorg. De kans op het slachtoffer worden van huiselijk geweld neemt onder jongeren met jeugdzorg zelfs af naarmate zij vaker delicten plegen. Hoe de betrokkenheid van jeugdzorg de relatie tussen criminaliteit en huiselijk geweld beïnvloedt, is een belangrijk vraagstuk voor toekomstig onderzoek.